

NYHEDSBREV NR. 1 - SEPTEMBER 2013

Dette nyhedsbrev er det første fra det trilaterale turismeprojekt PROWAD. Det præsenterer aktuelle udviklinger, begivenheder og resultater omkring Vadehavet samt lokale initiativer eller projekter – til inspiration og understøttelse af andre samarbejder i de øvrige regioner af Vadehavet.

Strategi for bæredygtig turisme i én fælles turismedestination: "Verdensarv Vadehavet"

På baggrund af UNESCO's anmodning fra 2009 er de tre lande i færd med at udvikle en fælles strategi for bæredygtig turisme i Vadehavet med tilhørende handlingsplan. Et høringsudkast - på tysk, dansk, hollandsk og engelsk - har siden begyndelsen af juli været tilgængeligt på PROWAD's hjemmeside: www.prowad.org

I Tyskland er udkastet af alle aktører blevet karakteriseret som "en milepæl for det grænseoverskridende turismesamarbejde i Vadehavet". Det kom til udtryk på to workshopper i Slesvig-Holsten (13. august) og Nedersaksen (14. august) samt på et møde i Det Rådgivende Udvalg for nationalparken i Nedersaksen (22. august). Endvidere demonstrerede disse møder, at det er nødvendigt med en mere samordnende indsats blandt alle aktører i gennemførelsen af den endelige strategi og handlingsplan på regionalt og internationalt niveau – for at opnå et optimalt udbytte af de fælles muligheder.

De to rådgivende udvalg for nationalparken i Slesvig-Holsten (i Ditmarsken og Nordfrisland) vil drøfte udkastet i slutningen af september. Resultaterne af høringerne i Tyskland vil – sammen med høringerne i Holland (6. september) og Danmark (11. september) – blive drøftet på det kommende møde i den trilaterale turisme-arbejdsgruppe (24. september).

Den danske version af udkastet kan ses på: www.prowad.org/node/55

Vadehavet i Danmark forventes at blive verdensarv i 2014

UNESCO overvejer i øjeblikket udvidelsen af verdensarvsområdet i Vadehavet til også at omfatte det danske Vadehav samt nye områder i nationalparken i Nedersaksen – i alt ca. 1.600 km². Det sker på baggrund af de tre landes ansøgning fra januar i år, som UNESCO allerede anbefalede landene i 2009. I sidste uge var to eksperter fra Den Internationale Union for Naturbeskyttelse (IUCN) – udsendt af UNESCO – på besigtigelsestur i Danmark og i Nedersaksen. De skulle bl.a. sikre, at alle aspekter i områderne er i overensstemmelse med ansøgningens indhold. Beslutningen om udvidelsen af verdensarven i Vadehavet forventes i juni 2014 – på det årlige møde i UNESCO's verdensarvskomiteé, som afholdes i Qatar.

Vadehavet blandt "Top 100-seværdigheder" i Tyskland

Det nationale, tyske turistråd har for anden gang gennemført en rundspørge blandt 15.000 udenlandske turister om de populære attraktioner i Tyskland. Vadehavet indtager pladsen som nummer 45 på listen – en forbedring på 16 pladser ift. sidste år.

Den nye liste findes på den opdaterede DZT App. "Tysklands TOP 100". Siden 2012 har App'en været tilgængelig på engelsk og tysk i en [iPhone-](#) og [Android-](#)version.

Sølvmedalje til Vadehavet blandt de 38 tyske verdensarvssteder

Med sine 38 verdenssteder indtager Tyskland en 1. plads blandt landene i Europa – et stort potentiale for landets turisme. En ny tysk undersøgelse, gennemført på vegne af turisme-marketingorganisationerne i alle delstater, har vist, at Vadehavet er det næstmest kendte verdensarvsområde i Tyskland (9 %). Kun Kølns gotiske katedral er bedre kendt (17 %) blandt 28.000 adspurgte. [Mere >>](#)

Besøgscenter for verdensarven i Holland

Sommeren igennem har man haft mulighed for at besøge et informationscenter i Amsterdam om alle 9 verdensarvssteder i Holland – heriblandt Vadehavet. Et sådant initiativ er unikt: Ingen andre lande har et lignende center, som samlet informerer om dets verdensarvssteder. Den officielle åbning finder sted den 4. september. www.prowad.org/node/55

Guide til klasseudflugter i Vadehavet

En guide på tysk til klasseudflugter i Vadehavet har set dagens lys. Den omfatter bl.a. nyttig baggrundsviden og praktiske tips til (rejse)planlægning samt tjeklister og arbejdsark, som frit kan kopieres. Desuden indeholder guiden et idekatalog af gennemprøvede elevopgaver – samt en præsentation af 11 lokaliteter i det dansk-tysk-hollandske Vadehav. Oversættelser til dansk og hollandsk er på vej.

Korte nyheder

Den 5. Trækfugledag i den nedersaksiske nationalpark indeholder over 200 begivenheder – i et samarbejde med mange partnere: www.zugvogeltage.de

Et nyt center om strandenge er åbnet i Marrum (NL). [Mere>>](#)

Et studie fra Den Hollandske Vadehavsforening viser, at verdensarven medfører nye muligheder. [Mere >>](#)

Fokus på den hollandske verdensarv finder sted i ugerne fra 1.-15. september: www.waddenvereniging.nl

Ny tysk EUROPARC brochure "Holiday in Nature" med tilbud fra partnere i de tyske nationalparker. [Mere >>](#)

Det tyske jernbaneselskab Deutsche Bahn har i 2013 fortsat markedsføringen af "Destination Natur" omkring Vadehavet. [Mere>>](#)

Common Wadden Sea Secretariat

Virchowstrasse 1, D-26382 Wilhelmshaven

T +49 (0)4421 9108 24 | M +49 (0)175 436 78 25

waddensea-secretariat.org | waddensea-worldheritage.org